

блеми от оплакванията срещу няколко роми, така че когато те взимали мерки срещу ромите, те вероятно са играели някаква скрита игра. Струва си да се има предвид тази възможност.

В един важен смисъл изследването на ромите си заслужава усилията не толкова само по себе си, но заради онова, което то разкрива за характера на обществата, в които те са живели и все още живеят.

Да вземем само един пример - романтичният стереотип за циганина като екзотичен и благороден дивак, бродещ свободно накъдето го/я отведе настроението, ни казва твърде малко за начина, по който ромите съумяват да просъществуват в Англия през ХІХ в. Все пак шокиращо е да се осъзнае, че този стереотип е ценен от членове на една класа, която колективно дължи комфортното си съществуване (включително лукса да фантазира за "циганската свобода") на систематичното налагане на дълги часове ежедневен, еднообразен и пагубен за душата фабричен труд върху други човешки същества. Това не се възприемало като противоречие.

Фанън (чернокож) уместно коментира едно сравнимо с това романтизиране на чернокожите:

За нас човекът, който обожава негъра, е толкова "извратен", колкото е човекът, който се отвращава от него... По принцип чернокожият е не по-подходящ за любов от чеха и онова, което наистина трябва да се направи, е да се освободи човека.⁶

Важният случай Чехословакия

Територията, известна днес като Чехословакия, трябва да бъде важна за интересуващите се от историята на ромите поне по четири основни причини. Първо, тя разширява границите на онова, което може да бъде наречено "западни" и "източни" райони на ромски развой в Европа.

В чешките земи Бохемия и Моравия развойният модел е